

her hjemme. Jeg kan dog ikke undlade at gøre opmærksom paa, at den ærede Ord- fører i ganske særlig Grad har pointeret, at det, der maaste var den største Værdi ved det foreliggende Forslag, var dets For- bindelse med Forslaget om Havelodder. Jeg skal imidlertid ikke komme ind paa en næ- mere Burdering af det Forslag; det hen- hører ikke hertil; men saa meget turde jeg dog sige uden at komme udenfor det fore- liggende Emne. Forestillingen om, at man ved disse Havelodder, som man vilde lægge ud til Husmændene, i væsentlig Grad skulde fremme Frugtabl og Dyrkning af Havesager og derigennem støtte den nye Industri og saa faa det fulde Udbytte af denne Skatte- omlægning, vil neppe kunne holde Stik. Hvis jeg ikke vidste, at begge de ærede For- slagsstillere af Erfaring kendte noget til Landet, saa vilde jeg tro, at de Folk havde levet hele deres Liv paa Brostenene, hvad der er jagt i en anden Forbindelse — naar de kunde tro, at en Uddeling af 1—2 Skpr. Land til Landarbejderne over en lav Sko i Virkeligheden skulde bethyde nogen Udvikling af den Industri, som skulde kunne bære dette Forslag igennem. Jeg tror, at enhver, der kender Landet — jeg er ogsaa opvokset paa Landet og staar endnu i jævnlig livlig For- bindelse med Landet — vil give mig Ret, naar jeg siger, at disse 1—2 Skæpper Land, hvorom der er Tale, i lange Tider ikke ville faa det mindste at bethyde med Hensyn til Udviklingen af Frugtabl og med Hensyn til den nye Industri. Naar de faa disse 1—2 Skæpper Land, da vil det første, de ville gøre, være at beplante dem med Kartofler og Raal som Bidrag til de daglige For- nødenheder, jeg bebrejder dem ikke, at de gøre det. Man kan ikke gaa ud fra, at Arbejdertonerne, som skulle passe disse Haver, skulde have gartnerisk Udvikling til at bringe noget betydeligt ud af disse Haver til Konservefabriken, det skal være god Frukt, som bruges dertil. Man kan ikke bruge alle Slags Bærer eller raadne Væbler eller hvad der kan trives i en saadan Have. Det er ganske sikkert, at disse Par Skæpper — 2 er det højeste, mange maa nøjes med mindre — ville have deres Betydning, jeg underkender det ikke, det er i den rigtige Retning, men det er et saa lille Skridt, at man end ikke i et Aarhundrede vil naa hen til Væggen, det er neppe et Haneffed fremad; men om det end er ubetydeligt, saa er det dog godt for Eksemplets Skyld. Det gaar i den rigtige Retning, og derfor maa jeg hde det Anerkendelse, at man giver Jord til Landarbejdere og jordløse Husmænd; men at man gennem disse Havelodder skulde bi-

drage til Fremme af Konserveindustrien, er en stor Misforstaaelse. Disse Havelodder ville have den Betydning, at enhver Husmand vil kunne faa lidt Jord til Kartofler, Raal, Petersille osv. — det koster jeg ikke Brag paa; thi Grønsager og Kartofler ere gode Sager. Jeg vilde ønske, at Husmændene kom saa vidt, at de kunde avle alle de Kartofler og den Raal, de wjise, men jeg skal gøre op- mærksom paa, at det er en fuldstændig Illusion, hvis man tror, at man ved disse Havelodder kunde naa, hvad man sigter paa, nemlig en Industri af henhogte og sukkrede Sager, og jeg kan ikke derigennem finde Be- rettigelsen af det Forslag, som her foreligger. Jeg tror altsaa, at man med Høje kan sige, og jeg tror ikke, det med virkelige Grunde kan imødegaa, at i den Henseende har det saa godt som intet at sige, om Forslaget fremmes. Dette, at vore Landarbejdere over en lav Sko spare et Par Kroner om Aaret, vil ikke for deres økonomiske Stilling i Al- mindelighed eller for Landbruget i det hele have det mindste at sige. Det vil ikke have nogen direkte Betydning for Landbrugets Klasser, og den indirekte Betydning heraf ligger helt udenfor dette Lovforslags Grænser. Hvad der skulde være Stykken ved dette Lovforslag, var altsaa Nedsættelse af Sukkertolden, deri- gennem Udviklingen af Konserveindustrien ved Havelodder til Husmænd, det er Rækken af de Ræsonnementer, som de Herrer have leveret, men jeg vil gøre opmærksom paa, at jeg tror, at enhver, som er kendt paa Landet, vil give mig Ret i, at denne Række af Ræ- sonnementer falder fuldstændig til Jorden og dermed det Motiv, som skulde bære dette Lovforslag igennem. Jeg tror altsaa, at det er bedst at lade Landbruget være uden for denne Historie. Vort Landbrug har maattet bære meget og døje meget. Vort Skattelov- givningshistorie er en Historie om, hvorledes man har lagt den ene Tunge paa Landbruget efter den anden. Der har været de Tider, da det eneste, man havde her i Landet af Værdi, var Jord, og selvfølgetig maatte man lægge alle Byrder paa Jorden, det er al- deles beundringsværdigt, hvor opfindsom man i tidligere Tider har været med at lægge Skat paa Landbruget. De Herrer, som have hyslet med disse Ting, ville jo have set, hvilke Skatter man i forrige Aarhundrede kunde hitte paa at lægge paa Landbruget, og de ville give mig Ret deri, at der har været stadig forøget Paalæg af nye Byrder. Jeg vil derfor sige, at Land- bruget har nogen Grund til at beklage sig, men nu er det, ligesom om det i det hele har rejst Hovedet lidt. Der er jo i alt Fald en beghyndende Bevægelse til, at